

A A N D A C H T I G
L E V E N

BEZINNINGSAANBOD 2018-2019

CENTRUM VOOR SPIRITUALITEIT

www.karmelcentra.nl/dordrecht

www.karmelcentra.nl/dordrecht

CONTACT INFORMATIE

Een abonnement op onze Kringbrief kunt u telefonisch of via de e-mail aanvragen bij de secretaris. We verspreiden de Kringbrief in principe digitaal, maar als u niet beschikt over internet, kunt u een papieren versie aanvragen.

Neemt u voor meer specifieke informatie over de Karmelkring en over onze activiteiten contact op met de secretaris.

LOCATIES BIJEENKOMSTEN EN VIERINGEN

Gedachteniskapel Titus Brandsma
Nolensweg 10, 3317 LE Dordrecht

Parochiezaal van de Verrezen Christus-kerk
Slotemaker de Bruinestraat 1, 3317 RV Dordrecht

CONTACTGEGEVENS KARMEELKRING

Correspondentieadres

Secretariaat Stichting Karmelkring Dordrecht
p/a Langedaal 16, 3317 MC Dordrecht

E-mailadres	karmelkringelia@karmel.nl
Telefoonnummer secretaris	06 - 42 15 44 06
Website	www.karmelcentra.nl/dordrecht

Rekeningnummer IBAN

NL48 RBRB 0931 1476 62 ten name van Stichting Karmelkring Elia Dordrecht

Foto omslag	Glas-in-lood raam binnentuin klooster Almelo (Frans Pernot)
Ontwerp logo	Paul Seesink
Vormgeving programma	Marianne van Waterschoot
Website	Karmel Centra voor Spiritualiteit - www.karmelcentra.nl

ALGEMENE INFORMATIE

WIJZIGINGEN PROGRAMMA

Door onvoorziene omstandigheden kunnen er wijzigingen in het programma-aanbod optreden. We zullen u daarover tijdig - voor zover mogelijk - informeren via onze website en maandelijkse nieuwsbrief, de Kringbrief.

AANMELDEN

Wilt u deelnemen aan de **bezinningsbijeenkomsten**, dan verzoeken wij u vriendelijk om u tijdig aan te melden in verband met de catering en onvoorziene wijzigingen in het programma. Aanmelden kan via de website, per e-mail of telefonisch bij de secretaris. Voor de **Eliavieringen** is géén aanmelding vereist.

KOSTEN DEELNAME

Voor de bezinningsbijeenkomsten – met uitzondering van de bijeenkomsten in samenwerking met de parochie en 'Zinnige vertellingen' – vragen wij een bijdrage van € 5,00 per persoon per bijeenkomst.

Voor de activiteiten die uit een serie bijeenkomsten bestaan, geldt een speciale regeling. Bij inschrijving voor de hele serie en betaling vooraf (uiterlijk op de eerste bijeenkomst) betaalt u € 20,00 voor 'Leerhuis', € 25,00 voor 'Oecumenische bijbelcursus' en € 15,00 voor 'Literatuur en Levensvragen' en 'Speling lezen'.

Betaling bij voorkeur via onze bankrekening.

Voor de bijeenkomsten in samenwerking met de parochie – 'Het fenomeen bidden' en 'De geestelijke wijsheid van Thomas Merton' - wordt een vrije gift op prijs gesteld. Deelname aan 'Zinnige vertellingen' is geheel gratis.

Na afloop van de Eliavieringen wordt een vrijwillige bijdrage gevraagd. Meer gedetailleerde informatie over de verschillende onderdelen van het programma vindt u op onze website en in de maandelijkse Kringbrief.

KARMELKRING ELIA DORDRECHT

Karmelkring Elia Dordrecht is een organisatie van en voor leken die geïnteresseerd zijn in het gedachtegoed van de Karmel. Sinds mei 2013 heeft de organisatie de juridische vorm van een stichting. Karmelkring Elia heeft tot doel de spiritualiteit van de Karmelorde op eigentijdse wijze vorm te geven in leven en vieren. Zij tracht dit doel onder meer te bereiken door zich de spiritualiteit van de Karmel eigen te maken op een wijze die bij ieder persoonlijk past. Zij zoekt naar bezieling en zingeving in vormen die geëigend zijn voor de Karmel.

Zij wil de mogelijkheid bieden aan hen die tijd en ruimte zoeken om tot stilte te komen. Ruimte waar de mens mag zijn wie hij is en zichzelf oprecht mag aanvaarden. Een plaats om zich in zijn kwetsbaarheid te laten raken. De Karmelkring wil een thuis zijn voor de zoekende mens en wil zich actief inzetten voor gerechtigheid en vrede. Kleine dingen doen op grootse wijze voor de naaste.

Elk jaar brengt Karmelkring Elia een programma uit met een aanbod van activiteiten op het gebied van **BEZINNING**, **VORMING** en **VIEREN**. Met dit gevarieerd programma willen wij bijdragen aan het verspreiden van de Karmelspiritualiteit en daarmee een houvast bieden bij het zoeken naar zingeving in het dagelijks leven.

BEZINNING	door stil te staan bij onderwerpen die ons bewegen.
VORMING	door als Karmelbewogen mensen regelmatig bijeen te komen voor studie en onderricht.
VIEREN	door de maandelijkse Eliavieringen met een thema en gelegenheid om elkaar na afloop van de viering te ontmoeten.

Bestuur	Aad van Vliet	Voorzitter
	Berry van Son	Secretaris
	Peter Bokelaar	Penningmeester
	Wilhelmien Lemmens	Algemeen lid

AANDACHTIG LEVEN

Het jaarthema van de Centra voor Spiritualiteit van de Nederlandse Karmelprovincie staat in het teken van aandachtig leven en loopt als een rode draad door ons programma-aanbod.

Eigenlijk weten we het heel goed: we worden te vaak opgeslokt door allerlei bijkomstigheden. We reageren op ieder geluidje van de telefoon, bang dat er iets aan onze aandacht ontsnapt. Rust en concentratie is wat ons leven diepgang geeft. Dan maken we contact met waar het in het leven werkelijk om gaat, met wat er in onze ziel leeft. Dan hebben we ruimte om het leven te doorleven. De kern van aandachtig leven ligt in onze ziel. Zij is het blijvende in de mens. Zij geeft de mogelijkheid het nu te ervaren als een moment van eeuwigheid en het hier als een plek in het heelal. De ziel maakt het mogelijk de aanwezigheid van God te ervaren. Aandachtig leven kan zich op vele manieren laten zien: aandacht voor wat er in je leeft, aandacht voor de wereld om je heen, de mensen, de natuur, aandacht voor gerechtigheid. Aandacht vraagt om ruimte, ruimte voor de ander en het andere. Ruimte die we niet vanuit onszelf invullen maar openlaten, opdat het op ons toe kan komen, in luisteren en kijken. In wachten.

Als Centrum voor Spiritualiteit willen we een bron van inspiratie zijn voor deze vorm van aandachtig leven. In het komende seizoen zullen we daarom in verschillende bijeenkomsten aandacht aan dit thema besteden. Daarbij zal onder andere aan de orde komen hoe dit vorm kan krijgen in ons dagelijks leven (als lekenspiritualiteit en door te leven in het besef van Gods aanwezigheid) en in de zorg (door aandacht voor de kwetsbare mens)

5	februari	Oecumenische bijbelcursus
11	februari	Literatuur en levensvragen
13	februari	Aandachtig leven: Hoe kostbaar is een kwetsbaar mens
16	februari	Speling lezen
19	februari	Leerhuis groep 2
20	februari	Eliaviering
5	maart	Oecumenische bijbelcursus
12	maart	Aandachtig leven: In het besef van Gods tegenwoordigheid
18	maart	Leerhuis groep 1
20	maart	Eliaviering
2	april	Oecumenische bijbelcursus
8	april	Literatuur en levensvragen
9	april	Etty Hillesum
16	april	Leerhuis groep 2
17	april	Eliaviering
13	mei	Leerhuis groep 1
15	mei	Eliaviering
18	mei	Speling lezen
21	mei	De geestelijke wijsheid van Thomas Merton
19	juni	Eliaviering
17	juli	Samenkomst, Eliaviering en Karmelfeest
14	augustus	Eliaviering
30	augustus	Meditatieve busreis

BEZIELINGSAANBOD - AGENDA 2018

4	september	Leerhuis groep 2
8	september	Speling lezen
10	september	De Karmel in deze tijd
13	september	Zinnige vertellingen
17	september	Leerhuis groep 1
19	september	Eliaviering
8	oktober	Literatuur en levensvragen
9	oktober	Iconen van gerechtigheid
11	oktober	Zinnige vertellingen
16	oktober	Leerhuis groep 2
17	oktober	Eliaviering
6	november	Oecumenische bijbelcursus
8	november	Zinnige vertellingen
12	november	Literatuur en levensvragen
17	november	Speling lezen
19	november	Leerhuis groep 1
21	november	Eliaviering
27	november	Het fenomeen bidden
4	december	Oecumenische bijbelcursus
13	december	Aandachtig leven: <i>Still Life</i> (film)
18	december	Leerhuis groep 2
19	december	Eliaviering

BEZIELINGSAANBOD - AGENDA 2019

8	januari	Oecumenische bijbelcursus
16	januari	Eliaviering
28	januari	Leerhuis groep 1
29	januari	Aandachtig leven: Lekenspiritualiteit in het leven van alledag

BEZINNING EN VORMING DOOR HET SEIZOEN HEEN

LEERHUIS

Wat gebeurt er met ons wanneer we het Evangelie lezen? Wat raakt ons? Hoe werkt het Woord in ons leven? We lezen eerst wat er staat en wisselen dit uit. Daarna vragen we ons af wat dat voor ons dagelijks leven betekent. Iedereen is welkom om zich bij een van de groepen aan te sluiten.

Data groep 1 Maandagen 17 september en 19 november 2018; 28 januari, 18 maart en 13 mei 2019

Data groep 2 Dinsdagen 4 september, 16 oktober, en 18 december 2018; 19 februari en 16 april 2019

Tijd 20.00 – 22.00 uur

Locatie Bij één van de deelnemers thuis

Begeleiding Gabriëlle Vermeulen, geestelijk verzorger in De Merwelanden

LITERATUUR EN LEVENSVRAGEN

Een boek lezen en samen bespreken kan een goede aanleiding zijn om over de grote en kleine vragen in het leven van gedachten te wisselen. De boeken die we gaan bespreken zijn: *De Kozakkentuin* (Jan Brokken), *Zoals ik jou ken, ken jij mij* (Yvonne Keuls), *De vreemdeling* (Albert Camus) en *Moussa of de dood van een Arabier* (Kamel Daoud).

Data Maandagen 8 oktober en 12 november 2018; 11 februari en 8 april 2019

Tijd 13.30 – 15.30 uur

Locatie Parochiezaal van de Verrezen Christus-kerk

Begeleiding José ten Berghe - de Fraiture, theoloog

SPELING LEZEN

Speling is een driemaandelijks tijdschrift voor bezinning. Het tijdschrift wil mensen begeleiden op hun spirituele zoektocht. Het wil in woord en beeld ruimte creëren voor het stellen van vragen bij de ontwikkelingen van deze tijd. In de leesgroep bespreken we telkens het nummer dat in het voorgaande kwartaal is verschenen

Data Zaterdagen 8 september en 17 november 2018; 16 februari en 18 mei 2019

Tijd 10.00 – 12.00 uur

Locatie Parochiezaal van de Verrezen Christus-kerk

Begeleiding Peter Rovers, contactpersoon Dordrecht bij Speling

OECUMENISCHE BIJBELCURSUS

Deze bijeenkomsten zijn met name bedoeld voor belangstellenden met een oecumenische instelling, zowel katholieken als protestanten, die zich breder willen oriënteren op of zich willen verdiepen in de Schrift. Het komende seizoen richten we ons op de Thora als de Bijbel van Jezus. De Tien Geboden vormen het uitgangspunt met joodse/rabbijnse uitleg van deze teksten. Ook de relatie met teksten uit het Nieuwe Testament komt aan de orde.

Data Dinsdagen 6 november en 4 december 2018; 8 januari, 5 februari, 5 maart en 2 april 2019

Tijd 20.00 – 22.00 uur

Locatie Parochiezaal van de Verrezen Christus-kerk

Begeleiding Drs. Henk Berflo, oud-docent Bijbelse Vorming in Bisdom Breda

ZINNIGE VERTELLINGEN

Iedere tweede donderdagochtend van de maand verzorgen wij een inleiding of presentatie onder het genot van een kopje koffie of thee. Na afloop is er tijd voor vragen en discussie. Voor 2018 zijn er drie bijeenkomsten gepland. Bij voldoende belangstelling zal deze activiteit in 2019 worden voortgezet.

Dit wordt tijdig bekend gemaakt via de website en maandelijks Kringbrief.

Data Donderdagen 13 september, 11 oktober en 8 november 2018

Tijd & locatie 10.30 – 12.30 uur, Gedachteniskapel Titus Brandsma

Begeleiding Bestuur Karmelkring Elia

VIERINGEN

ELIA VIERINGEN

Iedere derde woensdag van de maand bent u van harte welkom bij onze Eliaviering rond een thema. Dit is een woord- en gebedsdienst, maar bij bijzondere gelegenheden een eucharistieviering. We bidden een beurtgebed, lezen een psalm, we lezen een evangelie en zingen samen onder muzikale begeleiding. Tijdens deze vieringen, die door leden van de Karmelkring worden voorbereid, kunt u een eigen voorbede uitspreken. Na de viering ontmoeten we elkaar met koffie en thee.

Datum 19 september, 17 oktober, 21 november en 19 december 2018; 16 januari, 20 februari, 20 april, 15 mei, 19 juni, 14 augustus 2019

Tijd 19.30 – 21.00 uur (inzingen vanaf 19.10 uur)

Locatie Gedachteniskapel Titus Brandsma

Begeleiding Werkgroep Eliavieringen

ELIAVIERING, KARMELFEST & SAMENKOMST

Deze viering vindt plaats in het kader van het feest van Onze Lieve Vrouw van de Berg Karmel. Voorafgaand aan de viering komen we bij elkaar om van gedachten te wisselen over de activiteiten van de Karmelkring, waarbij we afsluiten met een gezamenlijke broodmaaltijd. Na de viering is er uitgebreid gelegenheid tot ontmoeting onder het genot van een drankje en een hapje. Het volledige programma maken we bekend via onze website en de maandelijks Kringbrief.

Datum Woensdag 17 juli 2019; bijeenkomst om 17.00 uur; Eliaviering 19.30 uur (inzingen vanaf 19.10 uur)

Locatie Gedachteniskapel Titus Brandsma

Begeleiding Werkgroep Eliavieringen & bestuur Karmelkring

ETTY HILLESUM

Etty Hillesum, een jonge en intelligente joodse vrouw, koos er bewust voor om niet onder te duiken, maar vrijwillig naar Westerbork te gaan. De geestelijke reis naar de innerlijke vrijheid waarin zij tot deze zelfgave kwam, heeft zij beschreven in brieven en vooral in haar dagboek. Susan van Driel zal in een inleiding proberen om met behulp van teksten uit deze geschriften de weg van Etty te beschrijven.

Datum	Dinsdag 9 april 2019
Tijd	19.30 – 21.30 uur
Locatie	Gedachteniskapel Titus Brandsma
Begeleiding	Susan van Driel O.Carm. Boxmeer

DE GEESTELIJKE WIJSHEID VAN THOMAS MERTON

De Amerikaanse trappist en monnik Thomas Merton (1915-1968) werd bekend door zijn autobiografische boek 'The Seven Storey Mountain' (De Louteringsberg), waarin hij zijn zoektocht beschrijft die leidde tot zijn bekering. Als monnik verdiepte hij zich niet alleen in de christelijke spirituele traditie, maar liet hij zich ook inspireren door de wijsheid van andere geestelijke tradities. Deze avond wordt georganiseerd in samenwerking met de Theresia van Ávila parochie.

Datum	Dinsdag 21 mei 2019
Tijd	20.00 - 22.00 uur
Locatie	Gedachteniskapel Titus Brandsma
Begeleiding	José de Boer - Jacobs, pastoraal werker Sint Ursula-parochie Delft

MEDITATIEVE BUSREIS

Bij voldoende belangstelling organiseren we aan het eind van dit seizoen weer een busreis.

We zullen het programma tijdig bekend maken via onze website en de maandelijkse Kringbrief.

Datum	Vrijdag 30 augustus 2019
Tijd	8.30 - 18.00 uur
Begeleiding	Karmelkring Elia

BEZINNINGSMEEIENKOMSTEN

DE KARMEEL IN DEZE TIJD

In de Karmelregel, ruim 800 jaar geleden ons geschonken, tekent zich een spirituele weg af, een weg die naar God voert, of liever: God de kans geeft ons te vinden. Deze weg begint bij de elementaire gegevens van het dagelijks leven, die worden ingeoeft om open te gaan voor Gods werking, om zo een ruimte te worden waarin God zichzelf kan geven. Wat kan dat betekenen voor ons in deze tijd? Deze avond is een kennismaking daarmee.

Datum	10 september 2018
Tijd	19.30 – 21.30 uur
Locatie	Gedachteniskapel Titus Brandsma
Begeleiding	Bouke Halma O.Carm. Nijmegen

ICONEN VAN GERECHTIGHEID

Voormalig advocaat Hans Lucassen heeft zich in zijn zoektocht naar de betekenis van gerechtigheid in onze samenleving laten leiden door iconen van gerechtigheid zoals Mahatma Gandhi, Titus Brandsma en Nelson Mandela. Waar putten zij hun inspiratie uit om tegen de gevestigde orde en onrecht in te gaan? Wat kunnen wij van hun volhardende moed leren? Op deze en andere vragen zal Hans nader ingaan.

Datum	Dinsdag 9 oktober 2018
Tijd	19.30 – 21.30 uur
Locatie	Gedachteniskapel Titus Brandsma
Begeleiding	Hans Lucassen, Boxmeer, advocaat en geassocieerd Karmellid

HET FENOMEEN BIDDEN

Bidden is misschien wel de meest kenmerkende uitdrukking van geloof. De Franse filosoof Jean-Louis Chrétien (1952) heeft dit religieuze fenomeen nauwgezet beschreven om ons te helpen ontdekken wat er gebeurt wanneer wij bidden. Waar komen de woorden vandaan die wij bidden, door wie worden zij gehoord en hoe wordt ons gebed verhoord? Deze avond wordt georganiseerd in samenwerking met de Theresia van Ávila parochie.

Datum Maandag 27 november 2018
Tijd 20.00 - 22.00 uur
Locatie Parochiezaal van de Verrrezen Christus-kerk
Begeleiding Rob Veerman, wijsgerig theoloog, geestelijk verzorger

AANDACHTIG LEVEN: FILMDRAMA 'STILL LIFE'

'Still life' is de titel van een filmdrama van regisseur Uberto Pasolini uit 2013. De film gaat over een gemeenteambtenaar, John May, die belast is met het vinden van nabestaanden van hen die in eenzaamheid zijn gestorven. Met zijn zeer perfectionistische instelling probeert hij zoveel mogelijk informatie over de overledene te achterhalen, zodat er een passende uitvaart geregeld kan worden. Daarna gaan we met elkaar in gesprek om onze eigen geloofsbeleving en religieuze ervaring te verdiepen. Wij zorgen voor de lunch met soep en een broodje.

Datum Donderdag 13 december 2018
Tijd 10.30 - 14.00 uur
Locatie Gedachteniskapel Titus Brandsma
Begeleiding Gerard Westendorp O.Carm. Zenderen

AANDACHTIG LEVEN: LEKENSPIRITUALITEIT VAN ALLEDAG

We leven in een maatschappij waarin autonomie en zelfredzaamheid van de mens een vanzelfsprekende zaak lijken. Lekenspiritualiteit daarentegen gaat uit van het beginsel dat God de grond van ons bestaan is. Lekenspiritualiteit betekent aandacht voor de verschillende dimensies van het gewone leven. Bewust leven dus, als van God uitgaand, door God gedragen en op God gericht.

Datum Dinsdag 29 januari 2019
Tijd 19.30 - 21.30 uur
Locatie Gedachteniskapel Titus Brandsma
Begeleiding Krijn Kramer, theoloog en secretaris Karmelbeweging

AANDACHTIG LEVEN : HOE KOSTBAAR IS EEN KWETSBAAR MENS

We volgen 'het spoor van de ziel' in de medische omgeving van een ziekenhuis. Op deze avond zullen we dat spoor vanuit drie invalshoeken volgen: de zorg voor de ziel van de patiënten, de zorg voor de ziel van de medewerkers en de ziel in de organisatie en het beleid.

Datum Woensdag 13 februari 2019
Tijd 19.30 - 21.30 uur
Locatie Gedachteniskapel Titus Brandsma
Begeleiding Ans Bertens, geestelijk verzorger Radboud UMC Nijmegen en lid van Karmelbeweging

AANDACHTIG LEVEN: IN HET BESEF VAN GODS AANWEZIGHEID

In het voetspoor van de profeet Elia zijn er velen in de Karmeltraditie die zich oefenen in het aandacht hebben voor de aanwezigheid van God. Zo ook de eenvoudige lekenbroeder Laurens van de Verrijzenis. Deze avond luisteren we naar woorden van en over broeder Laurens om deze praktijk beter te leren kennen en kijken we of deze ook ons leven kan verrijken.

Datum Dinsdag 12 maart 2019
Tijd 19.30 – 21.30 uur
Locatie Gedachteniskapel Titus Brandsma
Begeleiding Marieke Rijkema O.Carm. Nijmegen, coördinator Titus Brandsma Memorial